

Виходити у Львові
що два (хрімъ неділь і
гр. кат. святе) о 5-ой го-
дині по полуночі.

Адміністрація
Експедиція підъ ч. 8
Улица Чарнецького.

Редакція ул. Фран-
ціївська ч. 10, двері 10.

Письма приймають ся
лише франковані.

Рекламація неопе-
чатаний вольний відъ порта.
Рукописи не збергаються.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Ч. 200.

Пятниця 6 (18) вересня 1891.

Рокъ I.

Наше мѣщанство.

Въ нинѣшніхъ часахъ, коли розница становъ чимъ разъ бѣльше затирає ся и коли въ декотрихъ краяхъ рухъ роботничій выкликає велику борбу противъ такъ званои буржоазії, звертає ся чимъ разъ менше уваги на мѣщанство, ба уважає его просто непотрѣбнимъ. А препѣтъ рѣчъ певна, що доки не затреся розница мѣжъ селами а мѣстами, доти мѣщанство не щезне зовсімъ, доти неперестане оно бути важнимъ чинникомъ въ розвою цѣлої суспільності. Впливъ мѣщанства на розвой цѣлої суспільності есть загальнозвѣстный и не треба тутъ того доказувати. Оно зъ одної сторони дѣлає на селянство, зъ другої сторони підпирає высій верстви суспільности и есть такъ тымъ посереднимъ огнivомъ, що лучить всѣ верстви суспільности въ одну цѣлость; его не можна проте легковажити и звертати цѣлу свою увагу лишь въ одну сторону, и. пр. на розвой и піднесенене селянства.

Але коли де, то въ нашому краю не можна вже нѣкъ занедбувати мѣщанства. Наші мѣста стратили вже вѣдь давна, въ дуже значній часті, то природне свойство, яке мало творити звязъ ихъ зъ цѣлою суспільностю, а въ теперѣшніхъ часахъ тратить его чимъ разъ бѣльше.

Гляньмо лиши які відносины панують по нашихъ мѣстахъ. Треба жити въ мѣстѣ, треба всему приглянутись докладно и

видѣти, якъ первѣстне, може лѣнише сказати давнє мѣщанство, те мѣщанство, котрого роди сотками лѣть мали свои ґрунти и дому въ мѣстахъ, гине чимъ разъ бѣльше, высувається на далекій передмѣстя и переходить, тепер вже навѣть скорымъ ходомъ, на простыхъ заробниківъ. Статистика, не въ силѣ намъ того виказати, але традиція мѣщанська, ихъ звичаї и обичаї, дуже наглядно намъ то виказують. Въ декотрихъ нашихъ, и то бѣльшихъ мѣстахъ, якъ и. пр. Коломяя, Станіславовъ и др., можна то навѣть досить наглядно добавити. Жидовъ тамъ нѣкто не уважає и не хоче уважати за мѣщанъ, але и такъ званій мѣщане христіяне роблять ще розницю мѣжъ собою и то не лише теоретично, але павѣть въ практицѣ, въ звичаяхъ, обичаїхъ и въ поши. Давній мѣщане, що перейшли на передмѣстя, називають себе декуды шляхтию, для відрозненя вѣдь теперѣшніхъ мѣщанъ сурдотовцівъ, котрихъ називають зайдами и на котрихъ зъ зависцею споглядають, розповѣдаючи собѣ, що они загорнули колишній ґрунти мѣщанський; ще бѣдніїшихъ вѣдь себе заробниківъ називають вже хлопами. Зайти въ розмову зъ такимъ мѣщаниномъ-шляхтичемъ, то вонъ розкаже заразъ цѣлу исторію сего або того ґрунту чи дому, якъ вонъ перейшовъ зъ давниною родини мѣщанської въ десяті руки и зъжалемъ згадає про давнійши лѣпши часи для мѣщанъ.

О теперѣшніомъ станѣ нашого мѣщанства и о его нидѣнію далось бы не однозначно розказати, можна бы написати обширну

наукову студію, але намъ тутъ не ходить о саму теорію. Ми вказуєму на фактъ, що наше мѣщанство упадає чимъ разъ бѣльше и нехай тымъ нѣкто не потѣшається, що на его мѣсце являють ся т. зв. сурдотовці, переважно зайшли Нѣмцѣ та Чехи ремесники або купцѣ, а фактъ той кождий признаєшь. Ратуйможь бодай ти останки нашого мѣщанства, котрій по декотрихъ мѣстахъ лишили ся хиба вже лиши якъ бы на показъ. Не можемо зрозуміти длячого и. пр. въ справахъ торговельныхъ можна у насъ було такъ призабути на наше мѣщанство. Коли заводимо крамницѣ по селахъ, не забуваймо же и про нашихъ мѣщанъ, таже они якъ разъ якъ бы сотворені до того. Якажъ виробить ся тогды звязъ мѣжъ селами и мѣстами, коли не будемо дбати про мѣщанство? Селянинъ крамаръ буде завсігды зависимий вѣдь торговельника жида въ мѣстѣ, а свои люде будуть мусіли завсігды ему уступатись. То само відносить ся такожъ и до ремесла. Наши мѣщане стоять пинѣ въ певній мѣрѣ, можна бы сказати далеко далѣше вѣдь руху торговельного и промислового якъ селян, бо коли про сихъ дбаемо, то тамтій політичній самій собѣ и нѣкто не думає про ихъ організацію, хиба що зъ горы заводяться корпорації, до котрихъ мають приступъ ти, що вже стапули на крѣній основѣ.

Пайбѣльшою причиною упадку нашого мѣщанства есть може и то, що они легко задовікують ся а въ браку відповѣднихъ доходівъ не можуть зъ довговъ вилѣти и мусить відтакъ послѣдній кусень землї, по-

15

Чародѣйний кафтанъ.

Оповѣданіе Кольомана Міксата.

(Даліше.)

Люди товпили ся на улицяхъ мѣста, якъ ти філъ на прибувшій рѣпѣ. Крикъ и жите запановало всюди — мужчины и жінки оповѣдали собѣ о чудѣ, що кафтанъ промовивъ. Розумѣє ся, що кождый додавъ до того що щось вѣдь себе. Всѣ були дуже одушевленій. Кождый бѣгавъ то сюди то туди, кождый викрикувавъ інакше, и кождый щось собѣ думавъ.

Жінки убирали молоденькій дѣвчата, ти лише що красно розцвітаючи ся пупїнки, вѣдь голови до ногъ въ бѣлу одѣжь; поважній мѣщане кинулись до мѣскій конюшній, щоби за прятти славній чотири карї конї (и бодай на борзѣ повплѣти имъ въ гривы бинды), старій дивгали моздѣрѣ на улицю. По дорозѣ відшукали они ще капраля вѣдь артілерії въ гостинниці „підъ трома яблоками“. (Ходѣть же пане Губка, коли ще въ Бога вѣрюєте.“ — „Заразъ, заразъ,“ — випрошувавъ ся Губка — „що лиши одну чарку!“)

Хочъ то все ліпшь прихапцемъ робило ся, то все таки якось все знаменито удало ся; лише вѣдь вѣдь парады трохи спѣзнивъ ся; але за то моздѣрѣ всѣ вразъ гукинули, дзвони загудѣли торжественно а коли показалась о-

соба Лестяка то улицями роздавъ ся такій гомонъ радости, що ажъ ратушу вѣдь него за дрожавъ. Тутъ передъ брамою злѣвъ Лестякъ зъ воза, виедухавъ добре уложеній бесѣдъ пана Павла Фекете, склонивъ ся зъ усмѣхомъ на лиці бѣло убранимъ дѣвицямъ, подавъ руку прогнанымъ раднимъ а пана Пороснокого таки обнявъ за шию — вѣдтакъ взяли его на руки и понесли въ тріумфальному походѣ горѣ сходами до салѣ та посадили на начальницке крѣсло за зеленымъ столомъ.

Коли стало трохи тихѣйше (бо саля була биткомъ набита самими громадскими достойниками), допросивъ ся слова сивий якъ голубъ панъ Матѣй Пуста и тихимъ голосомъ, що подобавъ на то якъ колибѣ мухи бренѣли, звеличавъ заслуги Лестяка а наконецъ сказавъ:

— Выберѣмъ его старшимъ начальникомъ ажъ до смерти.

Тоже то вамъ мури затрясили ся вѣдь того оклику радости! Колька хвиль тревало, закимъ Карпо Пермете мігъ добити ся до слова и закимъ можна було зрозуміти, що вонъ говорить, хочъ вонъ вимахувавъ и руками и ногами та кричавъ, що має щось дуже важного сказати.

— Але я, Карпо Пермете, що однімъ словомъ зъ моихъ усть поваливъ таку зверність, котра вже дванацятъ лѣть у насъ господарила, я вѣдважу ся сказати, що хочъ бы

Предплати у Львовѣ
въ Адміністрації „Газеты
Львовской“ и въ ц. к. Стар-
остствахъ на провіації
на цѣлій рокъ 2 зр. 40 к.
на півъ року 1 зр. 20 к.
на четверть року . . . . . 60 к.
місячно . . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.
Зъ поштовою пере-
сылкою:
на цѣлій рокъ 5 зр. 40 к.
на півъ року 2 зр. 70 к.
на четверть року 1 зр. 35 к.
місячно . . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

¹⁾ Семиградский князь.

следний кутикъ вѣдпускати въ чужій руки, мусить уступити ся зъ мѣста. Треба отже прибати для нихъ такій способы заробкованія, котрій забезпечали бы ихъ екзистенцію. Спѣльна помочь и тутъ може богато зробити. Коли отже стараемось о заводжene спблокъ селянскихъ, то стараемось тымъ бѣльше о такій спблокъ середъ мѣщанъ, а може тымъ пѣдвигнемо ихъ зъ того упадку, въ якомъ они теперь находять ся и доведемо до тони органічной звязи яка повинна бути въ кождой добрѣ и правильно розвивающей ся суспѣльности.

Справы краевій.

(Територіальній змѣни). Въ наслѣдокъ петицій деякіхъ громадъ до Сойму рѣшивъ краевій Выдѣль представити въ своїмъ спрапозданію Соймови кѣлька внесеніе о територіальніхъ змѣнахъ, якихъ домагаються мешканцѣ громадъ и обшары двбрскій. Громада Пивода, въ повѣтѣ ярославскому внесла прошене — за котримъ заявивъ ся такожъ повѣтовый Выдѣль и высшій Судъ краевій, — абы для добрѣности мешканцѣвъ и обшару двбрскаго Пивода вылучити ихъ зъ округа судового въ Сѣнявѣ, а прилучити до округа суду повѣтового въ Ярославѣ; краевій Выдѣль рѣшивъ представити Соймови внесеніе предложити сю спрапу ц. к. Правительству до заопініования. Таке same внесене рѣшивъ краевій Выдѣль представити Соймови, абы перенести громаду и двбрскій обшарь Балучина зъ округа повѣтового суду и староства въ Золочевѣ до округа повѣтового суду въ Глиннянахъ а староства въ Переѣшилянахъ.

Въ 1889 р. внесли мешканцѣ пов. сокальского петицію до Сойму, щоби отворити новый судъ повѣтовый въ Кристинополю, а Соймъ переказавъ бувъ сю петицію краевому Выдѣлови до розслѣдуку. Сокальскій повѣтъ має теперь два суды именно въ Белзѣ на 25.952 мешканцѣвъ и въ Сокали на 55.342 мешканцѣвъ. Отже сокальскій судъ треба бы роздѣлити на два округи судовій и отворити новый судъ въ Кристинополі. Однакъ заходить въ тѣмъ така перепона, що Кристинополь лежить надъ рѣкою Бугомъ, котрій на весну и въ осени виливає зъ низкихъ своихъ береговъ и перерыває всяку комунікацію на кѣлька тижднівъ одної часті сокальскаго повѣта зъ другою, а зновъ такъ подѣлiti ся не дастъ, щоби до Кристинопольського суду прилучити громады лиши по однімъ березѣ рѣки, бо

на се не пристануть ти громады, котримъ були далеко наручнѣше до Сокали. Краевій Выдѣль рѣшивъ тому внести, що бы на теперъ, поки нема ще упорядкованої стадої комунікаціи на Бузѣ подъ Кристинополемъ — перейшовъ Соймъ надъ тою петицію до порядку дневного. Такъ само рѣшивъ Выдѣль краевій поставити внесене въ Соймъ, аби перейти до порядку дневного и надъ петиціями громадъ та двбрскіхъ обшаровъ: Вилямовичѣ, Данковичѣ, Йовишовичѣ, Старого села такъ горѣшнаго якъ и долѣшиго, Писаровичѣ и Гечнаровичѣ, котрій домагалися отвореня суду въ Вилямовичахъ, бо показало ся при доходженью краевого Выдѣлу, що лиши наведеній въ горѣ громады зъ людностю 7545 мешканцѣвъ хотѣли бы належати до тогого нового суду, а се число не давало бы достаточного заняття навѣть для одного урядника судового. Прочі громады заявили, що хотять лишити ся при своихъ судахъ. Мѣсцевости: Домажиръ, Зелдвъ и Жорниска належать подъ взглядомъ автономічнимъ до повѣтової Репрезентації у Львовѣ, де до 1878 р. належали и подъ взглядомъ політичнимъ до староства, и то въ наслѣдокъ ихъ власного прошеня, внесенного до Сойму, щоби вилучити ихъ зъ округа повѣтового суду въ Яновѣ и староства въ Городку, а прилучити до округа повѣтової делегованого суду и староства у Львовѣ. Колиже однакъ мимо ухвалъ соймовихъ міністерства судовництва не згодило ся на волю мешканцѣвъ, то для вилучення границъ політичного повѣту зъ автономічнимъ рѣшивъ краевій Выдѣль внести передъ Соймъ проектъ закона о перенесенію мѣсцевостей: Домажиръ, Зелдвъ и Жорниска зъ округа Репрезентації повѣтової у Львовѣ до Репрезентації повѣтової въ Городку.

Зъ тихъ самихъ причинъ рѣшивъ краевій Выдѣль внести проектъ закона передъ Соймъ, аби вилучити мѣсцевость Махлинецъ зъ округа Репрезентації повѣтової въ Стрюю, а прилучити до округа повѣтової Репрезентації въ Кидачевѣ.

Переглядъ політичний.

Вѣсть о холмскихъ священикахъ яку мы подали оногди въ окремої статейцѣ подъ заголовкомъ „Незавидна доля“ потверджує ся. Czas подаючи ту вѣсть за Gaz. Narod. пише такъ: „Інформація якій вѣдбираємо зъ Львова потверджують повисшу вѣсть. Доносять намъ ровночасно, що до вчерашнього дня (15 вересня) вѣсмохъ такихъ емігрантівъ впесло прошбу до Впр. Митрополита

подякує, коли ему надамо достоинство, котре пинѣ ще хотє другій занимає. Зборы зволять проте ухвалити, що и безъ того лиши провізоричний тріумвіратъ зносить ся.

— Та они вже добровольно повѣткали! Анъ оденъ зъ нихъ не важить ся показати! — роздались голосы зъ всѣхъ боковъ.

— Тожъ выберуть давніхъ радніхъ, а тогды буде можна записати до протоколу ухвалу, що Лестякъ має бути до смерти начальникомъ.

Не потреба й говорити, що все то приято. Новый старший начальникъ сидѣвъ за столомъ зъ такою повагою якъ якій монархъ и кивавъ лиши головою нѣбы на знакъ, що вонъ дякує. Его доси блѣде лицо стало якъ буракъ червоне коли піднялись голосы:

— Розкажъть намъ исторію зъ кафтаномъ! Вонъ самъ най намъ еи розкаже!

Вонъ кидавъ собою нервово на стблцы на всѣ боки и щось якъ бы зелѣзою рукою стиснуло его за горло. Отъ маєш! Розказуй же теперъ соткамъ пригоду зъ Олай-богомъ... пригоду, котрои вонъ анѣ не чувъ анѣ не видѣвъ. Брешижъ теперъ цѣлому мѣстови въ очи! Ой, зле стало ся, що вонъ самъ не пойшовъ до табору. Чортъ наднѣсть ту дѣвчину. Лѣпше бы було, колибъ вже вонъ разу бувъ призначивъ ся, що вонъ тамъ не бувъ. Але теперъ вже було иѣяково, иѣяково....

о принятіе ихъ назадъ на лоно католицкої церкви. Ажъ до остаточного порушенія по информації апостольскаго престола справа буде вести ся тайно. Въ подобному способѣ — пише Czas дальше — якъ намѣряє теперъ митроп. Леонтій, поступлено колись зъ священиками екзѣ-уніатскими на Литвѣ и Бѣло-Русі по переходѣ на православіе въ 1831 р. Подобне очищене вѣдбуло ся по 1863 р. на вѣть середъ самого православного духовенства на Литвѣ и Бѣло-Русі, зъ вѣдки перенесено одну часть мѣсцевыхъ священиковъ въ велико-руськихъ епархій, а зъ вѣдами присано чисто московскихъ священиковъ.“

Вѣденський дописуватель Czas-u, доносячи о тѣмъ, що зъ Є. Вел. Цѣсаремъ поїде и гр. Таффе до Праги на виставу, каже, що се, якъ такожъ и то, що Єго Величество загостить до Ліберця, є лишь доказомъ одобрення політики гр. Таффо, котра має на цѣлі вести угоду ческо-нѣмецку, підняту черезъ гр. Таффо на личне желане Цѣсаря. Присутність гр. Таффо при Монархѣ въ Чехахъ дуже вразно зазначує желане перевести ту угоду до кінця безъ взгляду на скрайні елементы, котрій тому стоять на перепонѣ а котрій гр. Таффе потрафить обезсилити, тымъ бѣльше, що по его стонѣ стоить численнѣша части народності ческої и нѣмецкої елементівъ умѣркованихъ.

Подчасть гостины Є. Вел. Цѣсаря въ Бистрици прибувъ вѣдати честь Цѣсареви и румунській міністеръ вѣйни Лаговарій. Хочъ се не есть запорукою, що въ разѣ великихъ комплікацій Румунія стане по сторонѣ Австрії, але все жъ сїдѣтъ се, що Румунія не боиться вразно зазначувати своєї приязнії для Австрії.

N. fr. Presse довѣдуєсь, що передъ скликаніемъ Ради державної вѣдбууть ся ще у Вѣдни приватній нарады виднѣйшихъ проводіровъ партій.

Нашъ Corresp. обговорюючи ситуацію въ Европѣ каже мѣжъ іншимъ такъ: Мимо царской вѣчливости супротивъ Француза єсмо то гадки, що царъ Александръ має на думцѣ використати французку дружбу лиши на то, щоби здергати тридіржавний союзъ и Англію вѣдьшианя ся въ поступованіе Россії на Всходѣ.

„Московскій Вѣдомості“ подаючи вѣсть о ровночаснѣмъ вилѣздѣ за границю міністра заграницькихъ спрапъ Гірса а за нимъ такожъ шефа азіятицкого департаменту гр. Капніста, — кажуть: се доказъ, що Россія уважає теперѣше положене Европы за зовсѣмъ спокойне и мирне.

Чимъ бѣльше его величали, тымъ бѣльше мучила совѣсть его душу, бо заедно мавъ то на гадцѣ, що колись все вийде на верхъ; тажъ и Мідастъ¹⁾ не могъ довго утаити своїхъ ухъ. Єму здавало ся, якъ колибъ вонъ свою славу десь укравъ, и тому не могъ радувати ся, а все таки она єму належала, бо то преще вонъ роздобувъ той кафтанъ.

За крѣсломъ начальника уносилася якась немила тѣнь.

— Слухайте! Слухайте! — гудѣло чимъ разъ сильнѣше зъ всѣхъ боковъ.

Не було выходу. Вонъ здоймивъ несмѣло кафтанъ зъ себе и поклавъ его на зелений стблъ. Ось вамъ дорогоцѣнний скарбъ мѣста Кечкемету. Вѣдтакъ ставъ вонъ розповѣдати ще разъ ту чудацку исторію зъ зеленымъ кафтаномъ. Его бесѣду перерывали веселі смѣхи радості; всѣ веселили ся, лиши въ послѣдній лавцѣ сидѣвъ оденъ чоловѣкъ тяжко зажуреный та плакавъ. Всемогучій начальникъ, теперъ диктаторъ въ Кечкеметѣ, вставъ и пойшовъ до того заплаканого чоловѣка, взявъ его за руку и ставъ розважати та сказавъ:

— Ходѣмъ вже, тату, до дому; я хочу дома трохи вѣдпочити.

На фроточцѣ дожидали ихъ вже мала

¹⁾ Король фрігійский, про котрого єсть байка, що вонъ мавъ ослачай уху.

вѣддали єму ажъ до смерти наше найвишє достоинство, то все то ще за короткій часъ.

— Тажъ по смерти не буде сидѣти въ магістратѣ, — вѣдозвавъ ся на то панъ Герсонъ Цеке.

— Чому нѣ?... Постановѣмъ и впишемъ то до протоколу, що такъ, якъ свята корона нашого краю переходитъ въ славно намъ зъ Божої ласки пануючої родинѣ Габсбурговъ зъ отця на сына, такъ такожъ и начальницка булава має переходити зъ роду въ родъ на мужескихъ потомківъ Лестяка.

Герсонъ Цеке: „Чайже мѣжъ ними есть ще бодай якась маленька розница!“.

Каспаръ Пермете (сердито): „Нема нѣякої!“

Герсонъ Цеке: Корона золота, а начальницка булава свидова!

Ту малу суперечку перебивъ панъ Іванъ Деакъ зъ Чегледской улицѣ, що уважавъ ся въ мѣстѣ за наймудрѣйшого чоловѣка.

— Кумъ Цеке має рацію, бо корона близиць ся и на слабихъ головахъ, а начальницка булава буде завсѣгды слаба въ слабихъ рукахъ. Не годить ся отже ще пенародженіемъ потомкамъ вѣддавати на слѣпо булаву въ руки. Впрочомъ то не ялося такою суперечкою зневажати сей великий день. Дѣлаймо поважно и розважно, бо нѣхто намъ за то не

„Биржевій Вѣдом.“ пишуть, що зъ при-
порушенія головного заряду интендантури,
закуплюють въ Россіи значній припасы жита
и іншихъ провіянтвъ у всѣхъ округахъ
воєнныхъ.

Новинки.

— Именованія. Ц. к. краєва Рада школи имену-
вала дѣйствитми учительями и учительками: Андрея
Татука, при школѣ З-клясовій въ Куликовѣ; Анну Мое-
севичъвну въ Буска дѣйствитно учителькою при той са-
мой школѣ.

— Експ. п. Намѣстникъ гр. Баденѣ выѣхавъ
вчера поспѣшнимъ поѣздомъ до Вѣдня, де забавить
кілька днівъ.

— Его Експ. п. Міністеръ гр. Шенборнъ вѣд-
бувши іспекцію судовъ въ Чернівцяхъ выѣхавъ до
Градца и бувъ въ гостинѣ у гр. Стан. Дѣдушицкого и
кн. Пузини. П. Міністеръ бувъ такожъ въ Городенцѣ а
нинѣ вечеромъ поверне до Львова, де перенооче и по-
їде вѣдакъ до Золочева а въ вѣдсі поступить до Під-
горець и Поникь. Завтра вечеромъ вѣдьде п. Міністеръ
до Вѣдня.

— Генеральний директоръ земѣнницъ держав-
ныхъ, баронъ Чедикъ Іадивъ такожъ до Бучача и мас-
авидти цѣлу лінію земѣнницѣ трансверсалної, а вѣд-
акъ повернувъ до Вѣдня. Цѣлою подорожи бар. Чедика
по краю не була лише іспекція лінії державныхъ зе-
мѣнницъ, але такожъ подробне оглянене лінії и уладжене
на земѣнниці Кароля Людвіка, котра з днемет 1 січня
переходить, якъ вѣдомо, на власність державы и вже
1-го липня рухъ на тихъ лініяхъ вѣдбуває ся на раху-
нокъ державы.

— Державна школа промислово-артистична у
Львовѣ, для котрої що новоставленій будынокъ него-
товий, достала телеграфичне привіolenе міністра просвѣ-
ти на тымчасове помѣщене въ ратуші, де переведуть
вічиси и розподіле ся наука.

— Стіпендії для акушерокъ. Дотеперѣшній
однорічный курсъ акушерокъ оказавъ ся ще не доста-
точній до умѣтного сповнювана попѣреніи имъ зав-
дачъ и вимагає конечно практичного доповнення. Тому жъ
краєвый Выдѣль рѣшивъ предложить Соймови внесеніе,
установити на вѣдакъ положничіомъ въ красовѣмъ
шпитали у Львовѣ двѣ стіпендії по 120 ар. рѣчно, на
протигъ одного року, для такихъ акушерокъ, що покончи-
ли курсъ въ школѣ положницѣ въ вѣдначенемъ а
ехотѣли бы набути ще въ практичного умѣння. Тѣ сті-
пендії надававть бы краєвый Выдѣль на предложеніе
директора піпитального въ порозумѣнію зъ професоромъ
положничкою школы.

— Земѣннична читальнia заввяує ся у Львовѣ
заходомъ старшого інженера Екгартса для служби зе-
мѣнничної. Въ читальнii той, до котрої певно згорнуть
ся усъ роботники, будуть давати вѣдчили въ науки и
штуки, вечерики, представлениа аматорскій и вагалѣ исе-

Ерчи и Лячі. Пампухи були вже красно у-
смажили ся, та и перкельть¹⁾ бувъ вже готовий,
порося було вже трохи пристигло, якъ
разъ въ саму пору прийшли.

— Я тобѣ, синку, ще того не казавъ,
бо и колижъ було сказати, що я теперъ роблю
въ челядникомъ, значить ся, мы робимо теперъ
въ двойку.

Начальникъ удавъ, що нѣбы то его нѣчто
не обходить.

— Онъ той хлопчище?

— Та я мусївъ его принятии коли ходивъ
до Буди до пашъ просити за тобою. Но абысь
знаєшъ, що то я тебе зробивъ старшимъ началь-
никомъ, (око старого зайшло аже зеленою
краскою.) Старий Лестякъ то не абы якій
чоловѣкъ; що... Челядника, кажу, треба було
конче до роботи, хочь по правдѣ сказавши,
я не виджу, щоби вонъ хочь трошки робивъ.
Я ще не маю коли розвѣдати, що вонъ умѣє.
Я доси політикою занимавъ ся. Не смїй ся
хлопче, бо буду гнѣвати ся. Вѣдъ теперъ
удешъ вже ты політикою занимати ся. Слав-
ний то пакорѣнокъ тихъ Лестяківъ. Але ось
ми вже и дома.

Якъ же то мило въ рѣдной хатѣ, коли
не було ся въ нѣй довгій часы. Зъ комина

що вплыває на умoralьнене и образоване умствене, та
горожанське. Се дуже добрий примѣръ для нашихъ
селянъ.

— Самоубійство лѣкаря. У Вѣдня застрѣливъ
ся въ одній готелі болгарський лѣкарь, дръ Славковъ
въ Ломишанки, а причиною самоубійства була не ви-
лѣчима недуга.

— Презесомъ и віцепрезесомъ торговельно-про-
мислової палати въ Бродахъ затвердивъ міністеръ тор-
говлї Адольфа Быка и Михайла Курляка, виїтвовихъ
въ поновного вибору.

— Убійство вѣдчима. Стефанъ Гриньчуку, пару-
бокъ зъ Рави волоскої, ударивъ свого сплячого вѣ-
дчима въ цвѣтни с. р. коблька развѣ сильно въ голову,
аже пукъ черемъ на головѣ, а шестого дня вѣдчимъ
той, Петро Солтысъ померъ. Гриньчуку признаявъ ся
до побитя, однакъ не мавъ намѣру убити вѣдчима на
смерть, а караний судъ львівскій засудивъ его на два
днія тижної вязницѣ.

— Новий урядъ поштовий отворено сими дніами
въ селѣ Мартыновѣ новомъ, коло Букачовець въ рога-
тинському повѣтѣ, до котрого прилучено для доставлю-
вання поштовихъ пересылокъ и кореспонденцій села:
Мартыновѣ новий, Мартыновѣ старий и Тенетники.

— Вечерокъ зъ танцями въ Тернополі дає
шіснацятка дні 20 с. м. т. е. въ недѣлю. Стрій па ве-
черокъ домашній.

— На фондъ будовы руского театру у Львовѣ
приславъ комітетъ вечерка „Ільїна“ въ Дрогобичи
до „Просвѣти“ 80 ар., а комітетъ вечерка „Дванацятки“
въ Горлицяхъ 35 ар. 35 кр., яко чистий дохдь зъ ве-
черківъ.

— По сто лѣта звидѣвъ зновъ виставу въ
Правъ Чехъ Кастанъ Коскуба, уродженій ще 1777 р. Яко
14-лѣтній хлопець бувъ вонъ передъ сто лѣтами на вист-
авѣ пражской въ 1791 р., а теперъ Народні Listy зая-
дили були складку, щоби вонъ приїхавъ. Але зять Кос-
кубы звернувъ грошъ и самъ на свій коштъ привезъ
Коскубу до Праги. Такъ отже и тымъ Чехи могутъ по-
величитись, що мають наочного свѣдка першої своєї
вистави передъ сто роками. Старець помимо своїхъ
114 лѣтъ, держить ся ще зовсімъ добре.

— Ориг. Въ чешановскому повѣтѣ навѣстивъ
огонь село Опаки, де погорѣли 3 селянській загороды
а одна дитина найшла смерть въ огні. Селянській майдан
не були уbezпечений, а причини огню не знані.

Штука, наука и література.

— Змѣсть 17 числа „Зорѣ“ такій: Продовжене
повѣстії Чайченка Соняшній про-
мѣнь; — Олександру Яковлевичу Кониському,
стихъ Вас. Лиманського; — Зъ скорбныхъ пѣ-
сень Переображенія, поезії; — Звягле листе, пое-
зія (даліше буде); — Сватаня Мороза и Ве-
снія Мороза, казочка Одарки Романенко; —
Безъ працѣ, казка Ів. Франка (даліше); —

куритъ ся такъ привѣтно, галузъ старої грушѣ
клонить ся ідь тобѣ, старий пеніко Бурый
прискакує до тебе а въ хатѣ ласить ся кѣтка
Чірма, тарѣлки та горнятка усмѣхаються ся до
тебе зъ мысника, въ печі палахютъ огонь
и кидає ясні смуги на почорнѣлій дверѣ.

Старий здѣхнувъ:

— Бѣдна твоя, добра ісенька, коби фі
такъ хочь на сей день можна зъ гробу ветати.

Вносять страву, запахъ вѣдъ пеї розходи-
ть ся по цвѣлой комнатѣ, Ерчи бѣгає то сюди
то туди, а челядника Лячі и собѣ покручується
за нею.

— Чуєшъ, мой ти Лячі, збѣжи скоренько
до цивницѣ та не бари сл. А ти, синючку,
сѣдай собѣ ось тутъ, бо я знаю, що ты голо-
дентъ, въ арештѣ не дають такъ єсти якъ
дома. Та и я вѣдъ того страшного дня такожъ
нѣчого не євшъ. Насампередъ не мoggъ нѣчого
єсти, бо сумувавъ за тобою а теперъ не можу
єсти зъ великої радості. Въ Будѣ живъ я
якъ конь Николая Тольдого. Добре лишь, що
я тебе освободивъ.

(Даліше буде).

Исторія літератури рускої, дра Омеляна Ого-
новского (продовжене); — Земска ювілейна ви-
става въ Празѣ (даліше); — Наши ілюстра-
ції: Олександеръ Кониській, літературна
згадка Вас. Лукича (до помѣщеного портрету
въ заголовномъ листѣ); — Література и шту-
ка и Бібліографія а такожъ Змѣсть важнѣй-
шого матеріалу по періодичнихъ виданяхъ,—
всѣ три вѣдѣлла пера Вас. Лукича, а нако-
нець Заява, В. Чайченка. — Въ текстѣ помѣ-
щено ще, крімъ портрету Кониського, двѣ
ілюстрації: Гуцулы, вертаючий зъ Чорногоры
и У купели.

Вѣсти єпархіяльний.

Аеп. Львівска.

На конкурсѣ зъ речинцемъ до д. 5 н. ст.
жовтня 1891 розписаній парохій: Жулич
дек. золочівського, Плотичъ дек. бережань-
кого и Ланы дек. буского.

Господарство, промисль и торговля.

— Якъ обходиться зъ цвѣтами
вазонковыми? Єсть майже загальнимъ
звычаемъ підливати цвѣти въ вазонкахъ що
дня, а то зовсімъ имъ не помагає. Цвѣти,
котрій держать ся на вѣнкахъ, треба лишь
тогда підливати, коли они того потребують,
значить ся, коли они сухі, але тогда треба
ихъ такъ підоляти, щоби вся груда землї
премокла и вода аже спивала зъ вазонка
въ підставлену мисочку. Въ зимѣ однакожъ
не треба лишати воду въ той мисочцѣ, хиба
що єсть цвѣтъ багністий, котрій любить
воду. Такъ само не добре підливати цвѣти
правильно безъ взгляду на ихъ рѣдъ, бо коли
одинъ аже винуть зъ посухи, то другій не мо-
жуть зновъ добре виехнути. При підливаню
треба завсідь зважати на рѣдь ростини, на
мѣсце, де она стоїть, на єї рѣстъ та на густ-
тості корѣння. Перазъ лѣпше вазонковому
цвѣтovi, щоби вонъ добре висохъ, якъ щоби
вѣчно аже плававъ въ водѣ.

Торгъ з обожемъ.

17 вересня	Львівъ	Терно- поль	Подволо- чишка	Ярославъ
Пшениця	10—10:50	9—10:—	9—10:25	9:25 10:60
Жито	8:50—9—	8:25—8:90	8:35—9:—	8:75—9:25
Ячмінь	5—7:75	5—7:50	5—7:30	5:25—8:—
Овесъ	7:50—7:85	6—10:—	6:90—7:15	7:50—8:—
Горохъ	—	6—10:—	6—10:50	6:30—9:75
Выка	—	—	—	—
Рѣпакъ	12—13:50	12—13:—	12—13:—	12:25 13:60
Хмель	—	—	—	—
Конюшини	42—52—	41—48—	41—47—	42—52—
бѣла	—	—	—	—
Оковита	17—17:70	—	—	—

Все за 100 кильо netto безъ мѣшка.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 17 вересня. Президентъ міні-
стрівъ гр. Таффе вернувъ зъ Ольшевиа а міні-
стеръ войни Баверъ и шефъ ген. штабу Бекъ
зъ маневрѣвъ до Вѣдня.

Темешваръ 17 вересня. Є. Вел. Цѣсарь
оглянувши виставу виѣхавъ вчера вечеромъ
до Будапешту, зъ вѣдки поїде до Мірамаре.

Парижъ 17 вересня. Привозъ товарівъ
до Франції бувъ за послѣдніхъ вѣтъ місяцівъ
о 210 міл. франківъ більшій а вивозъ
о 112 міл. меншій, якъ за той часъ въ мінувшому
роцѣ. Liberte доказує, що вивозъ змен-
шивъ ся за для тої борбы, яку заграниця
підняла противъ французькихъ товарівъ.

Нью-Йоркъ 17 вересня. Нѣмеччина, Фран-
ція и Італія признали нове правительство
въ Чилі законнимъ.

Вѣдѣчальний редакторъ: Адамъ Креховець.

¹⁾ Мадирка народна страва.

Оголошені до Народної Часописи приймає Контора Львопольда Литинського, Львів, Валова, 14.

Ретельна и користна пропозиція.

Особа інтелігентна могуча сейчас вложити яко пожичку до вже існуючого, цѣлкомъ певного интересу з до 3000 зл. отримає кромъ відповѣдної забезпеки капіталу, відповѣдне помешкане и цѣле удержане, а о сколько буде моть бути ужитымъ въ дѣлѣ, (хочай бы лишь до провадженя касы въ склени) одержить особну нагороду.

Близша вѣдомостъ у п. Болеслава ЛЯСКОВСКОГО у Львовѣ, ул. Пекарска, ч. 21.

АНТЕКА ПОДЪ „СРѢБРНЫМЪ ОРЛОМЪ“ ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручаче:

Порошокъ до зубовъ салициловый и зъ руты надає зубамъ сильну бѣльсть и не ушкоджуєши цѣлкомъ шківу хоронит ихъ передъ спорожнѣлостю.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода антеринова, настой на зѣляхъ антисептическихъ, а такожъ и вода салицилова, котори пару капель разпушенихъ въ шклянцѣ воды, по выпоюванню губи усуває зъ неї непріятний смакъ, а такожъ забезпечує ясла передъ всѣми слабостями.

Понеже новою уставою торговельно-промислововою строго заборонено домокружну продажу вещей церковныхъ обѣзджуючи по селахъ и мѣсточкахъ, всякий вещь церковний, якъ фелони, хоругви и пр. спродавати, — проте поручаче:

ТОРГОВЛЯ РѢЧЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ АНТОНІЯ СТАХІЕВИЧА

въ Тернополі,

Всечестивому Духовенству, Брацтвамъ церковнимъ велико заосмотрений складъ матерій церковныхъ на фелони и спродає по цѣнахъ зниженихъ **Фелони** (свѣтлі, багряні, зеленій и чорній): зъ вовняного найлучшого адамашку по зр. 30, 34, 40. зъ повшовковыхъ матерій французкихъ по зр. 45, 52, 58, 65. зъ шовковыхъ матерій французкихъ по зр. 70, 80, 90, 100 и виши.

Хоругви брацкій зъ вовняного найлучшого адамашку зъ вищитими крестами по зл. 20. зъ образами по зл. 30. — **Хоругви шовковій** по зл. 70 и 75.

Всяку утварь церковну, якъ шаль до монстранції, бурсы, дальматики, стихарѣ и пр. въ великомъ выборѣ на складѣ.

Направы фелони въ принимає ся.

Упрашую всякий замовленія впростѣ до торговлї моєї адресувани. На желане визываю готовий церковний до вибору, або пробки матерії.

Перша країна фабрика товарівъ ціатерованихъ, зовимыхъ **хинське срѣбло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА
Львівъ, Ринокъ ч. 37. Краківъ, Ринокъ ч. 26.
поручачають:

Предметы служачій до ужитку церковного и домового, єдиновѣдий изъ вправы любовній, подарунки, у великомъ выборѣ по приступнихъ цѣнахъ.

Релігії, срѣблена и золочена всѣхъ въ се яванье входящихъ предметовъ, тревало и дешево.

Цѣники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

SANS RIVAL MAGASIN GORSET DE PARIS
у Львовѣ Пляцъ Галицкій ч. 15.

въ гмаху Банку гипотечного поручаче правдивий парижкій **Горсети дамскій** найновшого фасону теперішнього сезону: зл. короткимъ бедромъ и долгими стапонами à la Sirène C. P. à 3:50, 4:50, 5:—, 6:50, шарп, креме и бѣль. — Nouveautés Corset Ste-
tanie à 3:50, 4:—, 5:—, Brykle на 5 гузиківъ. — Corset Kirass 36—38—40 цтм., довгій, франц. нитяній Дрелихъ à 3, 3:50, 4, 5, 6. — Corset Panzer 34—36 цтм., довгій франц. нитяній Дрелихъ à 2:50, 3, 4, 5.

Всякі часті робжної величини суть завше на складѣ вѣдомості 1.50—20 зр.

Всякі замовленія зъ провинції виконують
ся якъ пайскорше.

Въ мѣйскомъ бюрѣ,
(готель Жоржа), видає ся
карти обѣздиній,
котрій приносить знижку
25—30% за звичайними
білетами.

Тоже видає ся звичайні
карти подорожній на лінію
Кароля-Людвіка по оригі-
нальній цѣнѣ.
Мѣйське бюро Кароля-Людвіка
Зелѣнниця.

Іосифъ I. Лайнкауфъ.

Найдешевшимъ и найлевиційшимъ

Жереломъ
заосмотренія ся въ правдиву до-
бру и безтечну навигацію

* НАСФТУ *

єсть головний Магазинъ
Міончинського у Львовѣ,
Сикстуска 47.

Цѣники на жадане визыває ся
оплачено.

Всякого рода

ВИНА

лѣчничій
достати можна кожного часу
въ конторѣ

Львопольда Литинського
у Львовѣ, при улицѣ Ва-
ловій ч. 14.

ТОРГОВЛЯ ГЕРБАТЫ

хинсько-російської

Едмунда Ріедля,
у Львовѣ, площа Маріїцька, 10,

поручаче збору маєвої:

1/2 кільо Congo .	зр. 1:60
Souchong чорна .	2:—
Souchong аборъ маєв.	3:—
Kajsow . . .	зр. 4:—
Melange de Lon. .	4:—
Peeceo . . .	3:—
Караванова . . .	4:—
" найльшша .	6:—
Gumprow перлова .	3:—
" передя .	4:—

высївки гербаты півъ кільо зр. 1:30; зъ найльшою зр. 1:80.

Замовленія зъ провінції визывають вѣдомостю почтою.

Опакованія не счилюють.

Циркъ братей Сідолі у Львовѣ.

Сегодня въ пятницю 18 вересня

велике представленіе

на дохѣдъ улюбленого кльовна: Оскара Лея.

Програмъ добраный и дуже занимателій — особено:
Знікнене дамы зъ середини арени
комічне інтермецо виконане бенефіціантомъ.

Вождъ и рекрутъ

дуже комічна шутка — черезъ бенефіціанта Оскара Лея

50 зр. нагороды! 50 зр.

тому изъ П. Т. Гостії, котрій зажум'є повторити три слова
въговоренія п. Оскаромъ Лея.

Выступъ найзамінитшихъ силъ товариства.

Близзий вѣдомості подають плакаты и програмы.

КОНТОРА ВЫМЪНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродає

ВСЯКІ ЕФЕКТА И МОНЕТЫ

по курсѣ денійни найдокладиційши, не числячи жадної провизії.
Яко добру и певну льокацию поручаче:

4½% листы гипотечній.	4% пожичку пропинаційну галицьку.
5% листы гипотечній преміований.	5% " " буковинську.
5% листы гипотечній безъ премії.	4½% пожичку угорской желѣзвної
4½% листы Тов. кредитового земс.	дороги державної.
4½% листы Банку краевого.	4½% пожичку пропинаційну у-
4½% листы краеву галицьку.	горську.

4% угорской Облигациії индемнізаційнї,
котрій то паперѣ контора вымъны Банку гипотечного всегда купує
и продає по цѣнахъ пайкористиційшихъ.

Увага: Канторъ вымъны Банку гипотечного приймає бѣдъ Вп. кущуючихъ
всїкі въльосованій, а вже платити мѣстцевій паперъ цѣнній, якъ
такожъ купоны за готовку, безъ всѣлякої провизії, а противно
замѣсцевій, лишень за бѣдтурченемъ копітвъ.

До ефектовъ, у котріхъ вычертіали ся купоны, доставляє новихъ
аркушівъ купоновихъ, за зворотомъ коштovъ, котрій самъ по-
носить.